ॐ

पण्डितकेशवभट्टज्योतिर्विदा

संस्कारशोधनाभ्यां सम्पादिता

इयम्

गणेशदुर्गास्तोत्रावली ।

मुम्बय्यां

निर्णयसागराख्यमुद्रणयन्त्रालयेऽङ्कयित्वा

श्रीसप्तर्षिसंवत्सरे ५०११ विक्रमवत्सरे १९९२

ईस्वी वत्सरे १९३५

परोपकाराय प्राकाश्यं नीता ।

मूल्यं आनकपञ्चकम् ।-)

हमारे क्रेयपुस्तक मिलनेका पताः—

पं० केशवभट्टज्योतिषी पाठशालाटीचर, जिल्ला रैणावारी, महल्ला भागज्योगीलङ्गार, कश्मीर—श्रीनगर.

१ नित्यकर्मविधिः ‘नं. १ (स्नानविधि सन्ध्या-नैवेद्यमत्र-भोजनविधि-पञ्चगव्यविधि हिन्दी भाषायां इतिकर्तव्यता सहितः ब्राह्मीविद्या च) ... ... ≡)

२ नित्यकर्मविधिः नं. २ (नं, १ विषय, तथा विष्णुपञ्चायतनपूजा-गणेशकवच-गुरु-गायत्री-गौरीस्तुतिमुकुन्दमालासहितः) ... ... |=)

३ नित्यकर्मविधिः नं. ३ (नं. २ के विषय तथात्रैवर्ण्यवर्णाश्रमाचारशिक्षा-जन्मोत्सवपूज्यपूजा—जन्माष्टमीपूजा जयनारायण-व्याप्तचराचर-अतिभीषण-बहुरूपगर्भोपयोगि स्वच्छन्दध्यानं च) त्रिपञ्चनयनं देवमिति |=)॥

४ शिवपूजा (बहुरूपगर्भ-महिम्नःपार-शिवकवच-शिवनिर्वाण-व्याप्तचराचर-अतिभीषण-षडक्षर-पञ्चाक्षर-दीनाक्रन्दनशिवापराधक्षमापन-कैवल्योपनिषत्-शिवपूजागणेशस्तवराजात्मका) ... ... |=)

५ गणेशदुर्गास्तोत्रावली (लाक्षासिन्दूर-अद्रिराजज्येष्ठपुत्र एकदन्तमीशपुत्र इति गणेशस्तोत्रत्रय-गणपतिविद्या-देवीध्यानरत्नमाला-शारिकास्तोत्र-ब्राह्मीविद्यात्मिका) |-)

६ सौन्दर्यलहरी (पञ्चस्तवीसमेता) ... ... |-)

७ देवीपूजा (देवीपूजा-राज्ञीस्तुतिः “याद्वादशकं”-साहिभरूपभवानीवाक्यमञ्जरी-सरस्वतीस्तुतिश्च) ... |-)

८ चमानुवाक्यम् ... ... =)

९ रुद्रपञ्चकम् (रुद्रमन्त्र-चममन्त्र-सौमारुद्र-दीक्षा-शताध्यायात्मकम्) ... ... |)

॥ अथ गणेशस्तोत्रम् ॥

ॐलाक्षासिन्दूरवर्णं सुरवरनमितं मोदकैर्मोदितास्यं हस्ते दन्तं ददानं हिमकरसदृशं तेजसोग्रं त्रिनेत्रम् । दक्षे रत्नाक्षसूत्रं वरपरशुधरं साखुसिंहासनस्थं गांगेयं रौद्रमूर्तिं त्रिपुरवधकरं विघ्नभक्षं नमामि ॥ गौरीपुत्रं त्रिनेत्रं गजमुखसहितं नागयज्ञोपवीतं पद्माक्षं सर्वभक्षं सकलजनप्रियं सर्वगन्धर्वपूज्यम् । संपूर्णं भालचन्द्रं वरदमतिबलं हन्तृकं चासुराणां हेरम्बमादिदेवं गणपतिममलं सिद्धिदातारमीडे ॥ यं ब्रह्म वेदान्तविदो वदन्ति परं प्रधानं पुरुषं तथान्ये । विश्वोद्गतेः कारणमीश्वरं वा तस्मै नमो विघ्नविनाशकाय ॥ गजवदनमचिन्त्यं तीक्ष्णदन्तं त्रिनेत्रं बृहदुदरमनन्तं दन्तमाले ददानम् । परशुचषकपद्मद्वन्द्वहस्तारविन्दं हरियुगलनिविष्टं श्रीगणेशं भजामि ॥ अभयवरदपाणिं लड्डुपात्रं सुदन्तं नरपतिजपमालां नागपाशाङ्कुशं च । कनकमयविचित्रं मुद्गरं पाणिपद्मे परशुमपि वहन्तं विघ्नराजं नमामि ॥ विघ्नेशं विश्ववन्द्यं सुविपुलयशसं लोकरक्षाप्रदक्षं साक्षात्सर्वापदासु प्रशमनसुमतिं पार्वतीप्राणसूनुम् । प्रायः सर्वासुरेन्द्रैः ससुरमुनिगणैः साधकैः पूज्यमानं कारुण्येनान्तरायामितभयशमनं विघ्नराजं नमामि ॥ उच्चैर्ब्रह्माण्डखण्डद्वितयसहचरं कुम्भयुग्मं दधानः प्रेङ्खन्नागारिपक्षप्रतिभटविकटश्रोत्रतालाभिरामः । देव्याः शम्भोरपत्यं भुजगपतितनुस्पर्धिवर्धिष्णुहस्तस्त्रैलोक्याश्चर्यमूर्तिः स भवतु सततं भूतये कुञ्जरास्यः ॥ नमो नमो गजेन्द्राय एकद-

न्तधराय च । नम ईश्वरपुत्राय गणेशाय नमो नमः ॥ माता यस्य उमादेवी पिता यस्य महेश्वरः । मूषको वाहनं यस्य स नः पायाद्गणाधिपः ॥ वन्दे वराभयपिनाककपालखड्गखट्वाङ्गदन्तमुसलाब्जकरं त्रिनेत्रम् । भीमं जटामुकुटिनं कमलासनस्थं कश्मीरवासममलं गणराजमाद्यम् ॥ रक्ताङ्गरागं परश्वक्षमालासुदन्तपाणिं सितलड्डपात्रम् । गजाननं सिंहरथाधिरूढं गणेश्वरं विघ्नहरं नमामि ॥ संसिद्ध्यर्थनमत्सुरासुरमिलन्मौलिस्थितप्रोल्लसत्सद्रत्नप्रभवप्रकृष्टविभवप्रेङ्खन्मयूखोज्ज्वलत् । श्रेयो विघ्नमहाभयप्रशमने दिव्यं यदेकौषधं भूयान्नो द्विरदाननाङ्घ्रिकमलद्वन्द्वं तदिष्टाप्तये ॥ विभ्रत्पञ्चमुखानि योयमुदितः स्वातन्त्र्यमात्रात्मना शक्तेर्वैभवतः परप्रतिहतद्वैताख्यविघ्नव्ययः । एकीभूतमुखः सकारणगणानुकारिणा तेजसा देवः संप्रति भासतां मयि यथा तत्वं गणाधीश्वरः ॥ हस्तीन्द्राननमिन्दुचूडमरुणच्छायं त्रिनेत्रं रसादाश्लिष्टं प्रियया सपद्मकरया स्वाङ्कस्थया सन्ततम् । वीजापूरगदाधनुस्त्रिशिखयुक्चक्राब्जपाशोत्पलव्रीह्यग्रस्थविषाणरत्नकलशान् हस्तैर्वहन्तं भजे ॥ देवं स्थूलतनुं गजेन्द्रवदनं लम्बोदरं सुन्दरं विघ्नेशं मदगन्धलोलमधुपव्यालोलगण्डस्थलम् । दन्ताघातविदारिताहितजनं सिन्दूरशोभाकरं वन्दे शैलसुतासुतं गणपतिं सिद्धिप्रदं कामदम् ॥ द्विचतुर्दशवर्णभूषिताङ्गं मुसलाम्भोजधरं महोपवीतम् । द्विमृगाधिपगामिनं त्रिनेत्रं हरपुत्रं द्विरदाननं भजेऽहम् ॥ जटामुकुटमण्डितं त्रिनयनं भजे षड्भुजं सतीसरनिवासिनमसुरनाशनं लोहितम् । वराभयपिनाकिनं त्वसिकपालभृच्छूलिनं गणैर्वृतगणेश्वरं कमलगं च भीमाकृतिम् ॥

गजाननं भूतगणाधिसेवितं कपित्थजाम्बूफलसारभक्षणम् । उमापतेः शोकविनाशकारणं नमामि विश्वेश्वरमाशु सिद्धिदम् ॥ लम्बोदरैकवदनः कमलासनस्थश्चन्द्रार्धमौलिरमलो भुजगेन्द्र-हारः । भीमोऽष्टबाहुरुदितार्कमरीचिरष्टसिद्धिप्रदो भवतु वा-ञ्छितसिद्धिदो नः ॥ योऽभ्यर्चितः सुरगणैर्वरसिद्धिहेतोश्छेत्तुं भयानि च करे परशुं दधानः । देवः स शम्भुदयितापरि-वर्धितश्रीर्विघ्नान्निवारयतु वारणराजवक्त्रः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ बिभ्रद्दक्षिणहस्तपद्मयुगले दन्ताक्षसूत्रे शुभे वामे मोदकपूर्णपात्रपरशू नागोपवीती त्रिदृक् । श्रीमान्सिंहयुगासनः श्रुतियुगे शङ्खौ वहन्मौलिमान्दिश्यादीश्वरपुत्र एष भगवांल्ल-म्बोदरः शर्म नः ॥ शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् । प्रसन्नवदनं ध्यायेत्सर्वविघ्नोपशान्तये ॥ अभिप्रेतार्थसिद्ध्यर्थं पूजितो यः सुरैरपि । सर्वविघ्नच्छिदे तस्मै गणाधिपतये नमः॥ गणानामधिपश्चण्डो गजवक्त्रस्त्रिलोचनः । प्रसन्नो भवतान्नित्यं वरदाता विनायकः ॥ सुमुखश्चैकदन्तश्च कपिलो गजकर्णकः । लम्बोदरश्च विकटो विघ्नराजो विनायकः ॥ धूम्रकेतुर्गणा-ध्यक्षो भालचन्द्रो गजाननः । द्वादशैतानि नामानि गणेशस्य समाहितः ॥ यः पठेत्तु शिवोक्तानि स लभेत्सिद्धिमुत्तमाम् । विद्यारम्भे विवाहे च प्रवेशे निर्गमे तथा । सङ्ग्रामे संकटे चैव विघ्नस्तस्य न जायते ॥ ओं ॥ चिदचित्पदगम्भीरं गमागमपदो-ज्झितम् । गहनाकाशसंकाशं वन्दे देवं गणेश्वरम् ॥ श्रीसन-त्कुमार उवाच ॥ शङ्कराद्ब्रह्मणा प्राप्तं पद्मयोनेर्मया प्रभोः । तदहं कीर्तयिष्यामि स्तोत्रं परमदुर्लभम् ॥ षष्ठ्यां चतुर्थ्याम-

ष्टम्यां चतुर्दश्यां च भक्तितः । पूजयेच्च गणाध्यक्षं श्रद्धाभक्ति-
समन्वितः ॥ अर्घैः पुष्पैस्तथा धूपैर्दीपैर्माल्यैश्च चामरैः । वस्त्रैः
कुण्डलकेयूरैर्मौलिभिश्च वितानकैः ॥ भक्ष्यैर्भोज्यैरपूपैश्च मत्स्यै-
र्मांसैश्च मोदकैः । पानकैः फलमूलैश्च होमैर्मन्त्रादिभिस्तथा ॥
गङ्गाह्रदे तु गाङ्गेयं श्रीशैले तु गणेश्वरम् । वाराणस्यां गज-
मुखं गयायां टङ्कधारिणम् ॥ प्रयागे तु गणाध्यक्षं केदारे
विकटाननम् । लम्बोदरं कुरुक्षेत्रे नैमिषे च मदोत्कटम् ॥
जम्बकं दण्डकारण्ये लोकेशं हिमवद्गिरौ । विष्वक्सेनं च वि-
न्ध्याद्रौ मलये हेमकुम्भकम् ॥ नायकं पुष्करद्वीपे विघ्नेशं
शल्मलौ स्थितम् । इलावृते विश्वरूपं हरिवर्षे घटोदरम् ॥ त्रिनेत्रं
सिंहलद्वीपे श्वेतद्वीपे तु वामनम् । उज्जयिन्यां तु लम्बोष्ठं
मालवे शूर्पकर्णकम् ॥ सौराष्ट्रे वरदं नित्यं काश्मीरे भीम-
रूपिणम् । सिन्धुसागरयोर्मध्ये विज्ञेयं मन्त्रनायकम् ॥ हर्यक्षं
यक्षभवने कैलासे परमेश्वरम् । महोदरं तु लुम्पायां चम्पायां
शिखिवाहनम् ॥ पाशहस्तं त्रिकूटेषु पूजयेत्सर्वसिद्धिदम् । वल-
मग्निगुहायां तु पाटले सिंहवाहनम् ॥ पौण्ड्रे रौद्रमुखं चापि
कलापिग्रामके जयम् । मेरुपृष्ठे कामरूपं नन्दनं नन्दने वने ॥
विजयं वै गन्धवने देवदारुवने गणम् । आर्तानां विघ्नहरणं
गङ्गासागरसङ्गमे ॥ महापथे विरूपाक्षं चित्रसेनं तु पुष्करे । दुर्जयं
यमुनातीरे स्तम्भनं गन्धमादने ॥ अम्बरीषं भद्रवटे मोहनं
हस्तिनःपुरे । किष्किन्धायामुग्रकेतुं लङ्कायां तु विभीषणम् ॥
कलिङ्गे वरुणं चैव विन्ध्यपादे मदोत्कटम् । अश्वत्थं च तुरु-
ष्केषु चीनेषु त्रिशिखायुधम् ॥ वज्रहस्तं कोसलेषु दाक्षिणात्येषु

लोहितम् । शूलोद्धृतकरं चैव मध्यदेशे प्रकीर्तितम् ॥ एकदंष्ट्रं पश्चिमाद्रौ पूर्वदेशेऽपराजितम् । उत्तरे चारुवक्त्रं च वरिष्ठं त्रिपुरेषु च ॥ हिरण्यकवचं चैव गिरिसन्धिषु संस्थितम् । सुमुखं नागरन्ध्रेषु नर्मदायां च पङ्कजम् ॥ मायापुर्यांम हामायं भद्रकर्णह्रदे शिवम् । गोकर्णे गजकर्णं च कान्यकुब्जे वराननम्॥ पद्मासनं कामरूपे श्रीमुखं सर्वतः स्थितम् । वेदवेदाङ्गशास्त्रेषु चिन्तयेद्गणनायकम् ॥ अष्टाषष्टिस्तु नामानि स्तुतान्यद्भुतकर्मणः। नित्यं प्रभातकाले तु चिन्तयेत्सर्वसिद्धिदम् ॥ एतत्स्तोत्रं पवित्रं तु मङ्गलं पापनाशनम् । शस्त्रखर्वोद्वेतालयक्षरक्षोभयापहम् ॥ चौरारण्यभयव्याघ्रव्याधिदुर्भिक्षनाशनम् । कृत्यादिमायाशमनं सर्वशत्रुविमर्दनम् ॥ त्रिसन्ध्यं यः पठेदेतत्स भवेत्सर्वसिद्धिभाक् । गणेश्वरप्रसादेन लभते शाङ्करं पदम् ॥ इत्यादिपुराणे श्रीगणेशस्तोत्रम् ॥

अथ गणेशलीलास्तुतिः ॥

अद्रिराजज्येष्ठपुत्र हे गणेश विघ्नहन् पद्मयुग्मदन्तलड्डुपात्रमाल्यहस्तक । सिंहयुग्मवाहनस्थ भालनेत्रशोभित कल्पवृक्षदानदक्ष भक्तरक्ष रक्ष माम् । १ । एकदन्त वक्रतुण्ड नागयज्ञसूत्रक सोमसूर्यवह्निमेयमानमातृनेत्रक । रत्नजालचित्रमालभालचन्द्रशोभित कल्पवृक्ष दानदक्ष० । २ । वह्निसूर्यसोमकोटिलक्षतेजसाधिकद्योतमानविश्वहेतिवैचित्र्यवर्गभासक । विश्वकर्तृविश्वभर्तृविश्वहर्तृवन्दित कल्पवृक्ष० । ३ । स्वप्रभावभूतभव्यभाविभावभासक कालजालबद्धवृद्धबाललोकपालक । ऋद्धि-

सिद्धिबुद्धिवृद्धिभुक्तिमुक्तिदायक कल्पवृक्ष० ।४। मूषकस्थ विघ्नभक्ष्य रक्तवर्णमाल्यधृन्मोदकादिमोदितास्यदेववृन्दवन्दित । स्वर्णदीसुपुत्र रौद्ररूप दैत्यमर्दन कल्पवृक्ष० । ५। ब्रह्मशम्भुविष्णुजिष्णुसूर्यसोमचारणदेवदैत्यनागयक्षलोकपालसंस्तुत । ध्यानदानकर्मधर्मयुक्त शर्मदायक कल्पवृक्ष० । ६ । आदिशक्तिपुत्र विघ्नराज भक्तशङ्कर दीनानाथ दीनलोकदैन्यदुःखनाशक । अष्टसिद्धिदानदक्ष भक्तवृद्धिदायक कल्पवृक्ष० ।८। शैवशक्तिसांख्ययोगशुद्धवादिकीर्तित बौद्धजैनसौरकार्मपाञ्चरात्रतर्कित । वल्लभादिशक्तियुक्त देव भक्तवत्सल कल्पवृक्ष० । ८ । देवदेव विघ्ननाश देवदेवसंस्तुत देवशत्रुदैत्यनाश जिष्णुविघ्नकीर्तित । भक्तवर्गपापनाश बुद्धबुद्धिचिन्तित कल्पवृक्ष० । ९ । हे गणेश लोकपालपूजिताङ्घ्रियुग्मक धन्यलोकदैन्यनाश पाशराशिभेदक । रम्यरक्त धर्मसक्तभक्तचित्तपापहन् कल्पवृक्ष० । १० । ये पठन्ति विघ्नराजभक्तिरक्तचेतसः स्तोत्रराजमेनसोपमुक्तशुद्धचेतसः । ईप्सितार्थमृद्धिसिद्धिमंत्रसिद्धभाषिताः प्राप्नुवन्ति ते गणेशपादपद्मभाविताः ॥ इति गणेशलीला ॥ ॥

एकदन्तमीशपुत्रमाखुवाहमीश्वरं विघ्नसंघध्वान्तसूर्यमन्तरायनायकम् । अच्युताद्यशेषदेवपूजितांघ्रिपङ्कजं विघ्नशैलवज्रिणं विनायकं नमाम्यहम् ॥ १ ॥ कामरूपधारिणं नागयज्ञसूत्रिणं कुङ्कुमोत्थकायकान्तिशोभितं वराननम् । काञ्चनाभिभास्वरं च वासवादिवन्दितं विघ्नशैल० ॥ २ ॥ नन्दिवाहनन्दने सुरेन्द्रनाथवन्दितं नन्दिभृङ्गिनन्दनाथनारदादिनृत्यकम् । नन्दगोपनागराजपूर्वकैर्नमस्कृतं विघ्नशैल० ॥ ३ ॥ सर्पवेष्टितोदरं च

सर्पमालधारिणं शङ्करादिपूजितं शिवात्मजं सुखात्मकम् । सावधानताकरं सरस्वतीप्रदायकं विघ्नशैल० ॥ ४ ॥ विघ्नमत्त-नागसिंहमुग्रनेत्रनासिकं विघ्नमेघजालनाशकारिचण्डमारुतम् । विघ्नदाववह्निवारिवारिवारिवाहकं विघ्न० ॥५॥ विघ्नसिन्धुवा-डवाग्निमिन्दुखण्डमण्डितं विघ्नगोपमष्टसिद्धियुक्तभक्तसेवितम् । शूर्पकर्णवक्रतुण्डकुम्भगण्डशोभितं विघ्नशैल० ॥ ६ ॥ दक्षयक्ष-पक्षिमुख्यरक्षिताङ्घ्रियुग्मकं भुक्तिमुक्तियुक्तिशान्तियुक्तपूजितं विभुम् । देवदेववंशवृद्धिसिद्धिसाधकं मुदा विघ्नशैल० ॥ ८ ॥ देवदैत्ययोगिसिद्धचारणाभिसेवितं सर्पखेटभूजभूतसङ्घसाधुवे-ष्टितम् । ईप्सितार्थदायकं विशेषकर्मकारकं विघ्न० ॥ ९ ॥ श्रीविनायकाष्टकं हि शङ्करेण निर्मितं शङ्करस्य सौख्यदं भक्त-विघ्ननाशकम् । ये पठन्ति सादरं समस्तसिद्धिदं स्तवं ते त्वभीष्ट-सिद्धिपात्रभावमाप्नुवन्ति शम् ॥ इति विनायकाष्टकम् ॥

अथ गणपतिविद्या ॥

ॐ गणानामधिपश्चण्डो गजवक्रस्त्रिलोचनः । प्रसन्नो भव-तान्नित्यं वरदाता विनायकः ॥ अभिप्रेतार्थसिद्ध्यर्थं पूजितो यः सुरैरपि । सर्वविघ्नच्छिदे तस्मै गणाधिपतये नमः ॥ अतःपरं प्रवक्ष्यामि देवरक्षां तथैव च । सर्वोपकरणार्थं च चतुर्वर्णस्य मण्डले ॥ गजवक्त्राय तेजसे सिन्दूरवर्णाय शम्भवे । गजवक्त्राय देवाय विघ्नाधिपतये नमः ॥ पञ्चयोजनविस्तीर्णे रुद्रो रक्षतु मण्डले । अत्र मंत्रं प्रवक्ष्यामि सिद्धिर्भवतु मे सदा ॥ अतःपरं

प्रवक्ष्यामि सर्वदुष्टं निवारय २ स्वाहा ॐ नमो भगवते अप-
रिमितबलवीर्यपराक्रमाय सर्वदुष्टविघ्नान्विनाशय २ निर्नाशय
२ गजवक्त्राय तेजोरूपाय ते नमः मणिकनकवज्रवैडूर्यालङ्कृत-
शरीराय अनन्तकुलिकवासुकये तक्षकाय महापद्मकार्कोटकाय
विघ्नान्विनाशय २ निर्नाशय २लम्बोदराय महोदराय त्रिनेत्राय
त्रिशूलहस्ताय एकदंष्ट्राय चतुर्भुजाय सर्वभूतप्रेतपिशाचासुरय-
क्षराक्षसडाकिनीयोगिनीखेचरीणां सन्त्रासय २ सर्वकिल्बिषाणां
हन २ सर्वदुष्टानां प्रमथय २ सर्वरोगरुजां दह २ सर्वव्या-
धीनां दह २ सर्वदुष्टान्प्रमथय २ सिंहकानां नाशय २ ॐ नमो
विघ्नहर्त्रे सर्वविघ्नविनाशिने सर्वदोषनित्यमयोपद्रवेभ्यः स्वाहा ॥
इति प्रथमः खण्डः ॥ ॐनमो भगवते नरसिंहाय वासुदेवाय
पुरुषोत्तमाय सहस्रशीर्षाय पुरुषोत्तमाय ॥ ममाग्रतो जितो विष्णुः
पृष्ठतश्चैव केशवः । गोविन्दो दक्षिणे पार्श्वे वामे तु मधुसूदनः ।
उपरिष्टात्तु वैकुण्ठो वराहः पृथिवीतले । दिशश्च विदिशश्चैव सर्वं
रक्षतु माधवः । गच्छतस्तिष्ठतोवापि जाग्रतः स्वपतोपि वा ।
नरसिंहकृते गुप्ते वासुदेवो ममाह्वयम् ॥ एवं हुंकारभीमोद्धृतमुख-
कुहरं तीक्ष्णदंष्ट्राकरालं, विद्युद्भ्राजिष्णुनेत्रं हुतवहवपुषं विस्फु-
लिङ्गाग्रकेशम् । क्रुद्धं संरुद्धतेजं कृतभ्रुकुटिमुखं कुञ्चितभ्रूललाटं
तद्विष्णोः पातु रूपं सकलभयहरं नारसिंहं नमामि ॥ नमोभ-
गवते नरसिंहाय प्रदीप्तसूर्यकोटिसहस्रतेजसे वज्रनखदंष्ट्रायुधाय
स्फुटविकटविस्तीर्णसुरसटाय क्षोभितमोहान्धकाराय भस्मोहा-
त्मने दुन्दुभिनिर्घोषाय सर्वमन्त्रेण सहृदयाय भगवन्नरसिंहाय
पुरुषाय ॐ भगवति नरसिंहे कपिलवर्णे मुक्तकेशे दंष्ट्रोत्कटे

करालिने विकटपादाय विकरालहस्तनखाग्रप्रहरणाय प्रचण्ड-तेजे अग्नितेजे ज्वालामुखे अतिकटविकटरौद्रयोगनरसिंहे इति नरसिंहशब्दोच्चारणेन सर्वदोषकिल्बिषाणां छिन्धि २ भिन्धि २ हन २ दह २ पच २ मथ २ प्रमथ २ सर २ गिरिंगच्छ २ दिशं गच्छ २ विदिशं गच्छ २ पातालं गच्छ २ आकाशं गच्छ २ अन्तरिक्षं गच्छ २ यत आगतोसि तत्रैव गच्छ २ आकर्षय २ निर्नाशय २ सर्वविघ्नान्नाशय २ सर्वव्याधीन्विध्वंसय २ सर्व-दोषं दुष्टं विद्रावय २ सर्वदुष्टान्निवारय २ सर्वदोषान्नाशय २ सर्वरोगान्नाशय ॐ नमोविघ्नहर्त्रे ॐ नमो भगवते सर्वविघ्न-विनाशिने सर्वदोपोपद्रवेभ्यः स्वाहा ॥ द्वितीयः खंडः ॥

ॐ नमो भगवते उच्छुष्मरुद्राय सप्तद्वीपेश्वराय हारकटकशरी-राय शरणकृतशरीराय मनुष्यशरीरमावेशय २ प्रवेशय खट्वाङ्गं द्रावय २ स्वरूपं दर्शय २ माहेश्वरीं मुद्रां गृह्ण २ कापालीं मुद्रां भञ्जय २ वैष्णवीं मुद्रां धारय २ शिवदूतीरूपं दर्शय २ जय २ ज्वल २ प्रज्वल २ कट्ठ २ स्फोट २ प्रहरण २ यक्षो वा राक्षसो वा भूतो वा प्रेतो वा पिशाचो वा कूष्माण्डो वा अपस्मारो वा प्रेतयामिनी वा मथ २ मोचय २ कम्पय २ विध्वंसय २ प्रमाणरूपिकां दर्शय २ ब्राह्मणी वा क्षत्रियी वा वैश्यी वा शूद्री वा चण्डाली वा चर्मकारी वा मालाकारी वा मातङ्गी वा पुक्कसी वा चामुण्डी वा योगिनी वा महायोगिनी वा आकाशगामिनी वा भुवनवासिनी वा पातालवासिनी वा वौषट् फट् २ स्वाहा ॥ ॐ नमः शीघ्रगमनाय अक्षराय त्रिनेत्राय त्रिशूलहस्ताय हृद्गताय म-न्त्राय मन्त्रगताय सुहृदयाय सुहृद्गताय आगच्छ २ उच्छुष्मरुद्रेभ्यः

स्वाहा ॥ तृतीयः खण्डः ॥३॥ ओंनमो भगवति सिद्धेश्वरि सिद्ध-चामुण्डे प्रवाति घोरे पूतनातिघोरे प्रलम्बस्तम्भने विकसवज्रघोषे सहस्रघोरे वज्रपरे महोदरे सहस्रोदरे सहस्रमुखे सहस्रभीममुखे सहस्रभैरवमुखे उल्कामुखे ज्वालामुखे ज्वालापदे ज्वालाजिह्वे विकृतवदने ज्वालापिङ्गलजिह्वे अट्टाट्टहासे भैरवमुखे सहस्रभैर-वरूपे अनिलमुखे अनिलमध्ये आनय २ शीघ्रं सर्वं प्रवेशय २ आवेशय २जल्पय २खट्वाङ्गघोर आज्ञापयतुस्वाहा श्मशानवेताल-कृतकर्मविनाशिने अतः कर्मसहस्राणां प्रयुक्तानां च नाशिने चतुःषष्टिसहस्राणां चतुःषष्टिसमुद्राणां स्फोटने अष्टानां नाग-राजानां नाशने अष्टाविंशतिकीलकानां विस्फोटने चतुष्षष्टि-साधारणयोगिनीनां द्वात्रिंशन्मूलकर्मणां द्वात्रिंशद्भावितानां पङ्क्तिभावितानां मूलाहिकानां मालीहिकानां पण्डितताडिता-नामेकाङ्गुल्या तर्जितानामम्बिकानां पात्रकीटकानां पात्रकीह-कानां देवी सर्वकर्मविनाशिनी महाचामुण्डी आज्ञापयतु स्वाहा ब्रह्माऽऽज्ञापयतु स्वाहा विष्णुराज्ञापयतु स्वाहा रुद्र आज्ञापयतु स्वाहा कुमार आज्ञापयतु स्वाहा पूर्वस्यां दिशि ऐरावतमारूढो वज्रहस्तो देवराज इन्द्र आज्ञापयतु स्वाहा दक्षिणस्यां दिशि माहि-षस्कन्धमारूढः प्रेतराजो दण्डहस्तो यम आज्ञापयतु स्वाहा पश्चि-मायां दिशि भास्वद्विमानमारूढः पाशहस्तो वरुणो राजा आज्ञाप-यतु स्वाहा उत्तरस्यां दिशि पुष्पकविमानमारूढः खड्गहस्तो यक्ष-राजः कुबेर आज्ञापयतु स्वाहा ॐनमो विघ्नहर्त्रे सर्वविघ्नविनाशिने सर्वदोषभयोपद्रवेभ्यः स्वाहा । चतुर्थः खण्डः । ४ । एकाह्निकं ज्वरं छिन्द्धि २ स्वाहा द्वितीयाह्निकं ज्व० तृतीयाह्निकं० चतु-

र्थाह्निकं० पञ्चमाह्नि० षष्ठाह्नि० सप्तमा० अष्टमाह्निकं० नवमा० दशाह्निकं० एकादशा० द्वादशा० त्रयोदशज्वरं चतुर्दशज्वरं दिनज्वरं खण्डकदिनज्वरं रात्रिज्वरं अर्धरात्रिज्वरं मध्याह्नज्वरं सन्ध्याज्वरं वैष्णवज्वरं ब्रह्म० रुद्र० ग्रहरोग० याम्य० अदिति० सावित्री० वात० पित्त० श्लेष्म० सन्निपात० महार्ति० शीत० उष्ण० सम० विषम० कामला० सतत० अशेष० दुष्टच्छाया० भूत० प्रेत० पिशाच० असुर० यक्ष० राक्षस० डाकिनी० योगिनी० महायोगिनी० अपस्मार० मास० अर्ध-मास० षाण्मासिक० सांवत्सरिक० सर्वज्वरं छिन्द्धि २ स्वाहा रुद्रग्रहरोग याम्य अदिति सवितृज्वरं छिन्द्धि २ स्वाहा सन्ध्या-वातपित्तश्लेष्मसन्निपातमुहूर्तिकतापसज्वरं० सतताशेषदुष्टच्छा-याभूतप्रेतमहामायूरिज्वरं पिशाचासुरयक्षराक्षसडाकिनीयोगि-नीमहायोगिनी० अपस्मारमासार्धमासषाण्मासिकसांवत्सरिक० एतेषामष्टचत्वारिंशज्ज्वराणां छिन्दय २ स्वाहा भिन्दय २ मुञ्चय २ भञ्जय २ सर्वव्याधीन्विनाशय २ निवारय २ उच्छादय २ उन्मादय २ चूर्णय २ कडुय २ कण्डूय २ विषं कडुय २ एवं स्थावरविषं कडुय २ जङ्गमवि० कृत्रि-मवि० शीघ्र० गर्जनोपमशङ्का हालाहल अन्धकार पिङ्गला० हरिद्रा कुम्भलाचल गोनासा आम रक्तपित्त श्लेष्म सन्नि-पात कुलिका० कामला० काहलार० सर्वविषं कडुय २ नाशय २ शोषय २ मारय २ स्तम्भय २ स्वाहा। पञ्चमः खण्डः ।५।

ॐनमो रुद्ररूपेभ्यो ज्योतीरूपेभ्यो नमो नमः । अघोरेभ्योऽथ घोरेभ्यो घोरतरेभ्यश्च सर्वतः सर्वतरेभ्यः । ॐ नमः सूर्याय

सिद्धचामुण्डेन मूलमंत्रेण एतेषां देवतानां मन्त्राणामावाहनं कुरुते सर्वदोषकिल्बिषाणां छिन्दय २ भिन्दय २ परमुद्रां भञ्जय २ विनायककौमारिकानां भञ्जय २ वैनायकं भञ्जय २ कौमारिकमुद्रां० स्थानेश्वरक्षेत्रपालमुद्रां० डाकिनीयोगिनीखेचराणां० सर्वभूतपिशाचान् सर्वान्प्रेतान्सर्वानसुरान् सर्वान्राक्षसान् हर २ शाकिनीनां० डाकिनीनां० योगिनीनां० महायोगिनीनां० खेचरीणां० नरसिंहमुद्रां कूष्माण्डं० अपसारं० छायाग्रहं० दुष्टं ग्रहं स्कन्दग्रहं ग्रहदेवतानां० बालग्रहाणां रतिग्रहाणां० परमुद्रां भञ्जय २ तत्सर्वं छिन्द्धि २ हन २दह २ पच २ मथ २ प्रमथ २ सर २ गिरिं गच्छ २ दिशं गच्छ २ विदिशं गच्छ २ आकाशं गच्छ २ पातालं गच्छ २ अन्तरिक्षं गच्छ २ यत आगतोसि तत्रैव गच्छ २ आकर्षय २ निर्नाशय २ सर्वविघ्नं विनाशय २ सर्वव्याधिं विध्वंसय २ सर्वदोषदुष्टं विद्रावय २ सर्वरोगान्नाशय २ ॐ नमोविघ्नहर्त्रे सर्वविघ्नविनाशिने सर्वदोषभूतभयोपद्रवेभ्यः स्वाहा षष्ठः खण्डः ॥ ६ ॥ राजभयं नाशय २ चौरभयं० शत्रुभयं० भूतगणभयं० सिंहभुजङ्ग दुःस्वभयं० अपमृत्यु० दारिद्र्य० प्रेत० यक्षः०राक्षस० अग्नि० मूषक० श्वानक० जम्बूक० स्खलितपन्थाने० संग्रामे० कलहभयं नाशय २ जलपिपासा० अनावृष्टि० यत्किञ्चिद्भयमाप्नोति तन्नाशय २ कान्तारभयं नाशय २ छायापसारभयं शूलातीसार० अन्येषां सर्वदुःखान्निवारय २ सर्वोपद्रवान्० व्याधिभयं नाशय २ विध्वंसय २ सर्वदुष्टान्निवारय २ विद्रावय २ सर्वगणान्नाशय २ घातय २ पातय २ निपातय २ आस्फोटय २ त्रोटय २

कम्पय २ त्रासय २ मोहय २ मोचय २ चाटय २ धूनय २ चामय २ डामय २ जापय २ वन्धय २ सन्नय २ वारय २ पाटय २ त्रोटय २ मर्दय २ दामय २ स्फुटय २ लुठय २ खादय २ त्रुटय २ विश्लेषय २ इमां प्रतिमां प्रवेशय २ पालय २ रूपिकाणां दर्शय २ स्थूलरूपं दर्शय २ ॐह्रींश्रींक्लींज्रींश्रीं-श्रींक्रींक्ष्लींफट् स्वाहा । सप्तमः खण्डः ॥ ७ ॥ महाचामुण्डेन चण्डमुण्डेन मातृचक्रेण ब्रह्मदण्डेन विष्णुचक्रेण रुद्रत्रिशूलेन इन्द्रवज्रेण यमदण्डेन वरुणपाशेन कुबेरगदया गरुडपक्षवातेन आदित्यरश्मिभिरघोरमन्त्रेण एतेषां देवतानां मन्त्रेण सर्वदोष-किल्बिषं छिन्धि २ भिन्द्धि २ हन २ दह २ पच २ मथ २ प्रमथ २ सर २ गिरिं गच्छ २ आकाशं गच्छ २ पातालं गच्छ २ अन्तरिक्षं दिशं विदिशं यत आगतोसि तत्रैव गच्छ २ आक-र्षय २ निर्नाशय २ सर्वविघ्नान्विनाशय २ सर्वव्याधिं वि-ध्वंसय २ सर्वदुष्टं विद्रावय २ सर्वरोगान्नाशय २ ॐनमो विघ्नहर्त्रे सर्वविघ्नविनाशिने सर्वरोगविनाशिने सर्वदोषभयोप-द्रवेभ्यो रक्षय २ स्वाहा । अष्टमः खण्डः ॥ ८ ॥ अतोङ्गषट्के वौषट् २ फट् २ स्वाहा अन्तःस्वरूपेण हृदयं प्रवेशय २ फट् २ स्वाहा ॐहूँ ३ भूततन्त्राणि शिखायै वौषट् फट् २ स्वाहा ॐवाँ ३ विद्युज्ज्वलितनेत्रायै वौषट् फट् २ स्वाहा ॐ भ्रूं ३ भूचरी वौषट् फट् २ स्वाहा ॐ गूं ३ भूतपिशाच वौ-षट् फट् २ स्वाहा ॐ खं ३ खेचरीवौषट् फट् २ स्वाहा ॐ डां ३ डाकिनीवौषट् फट् २ स्वाहा ॐज्वं ३ योगिनीवौषट् फट् २ स्वाहा ॐयं ३ महायोगिनी० ॐचं ३ चर्मकारी० ॐचं ३

चण्डाली० ॐ अं ३ अस्त्राय० ॐ नां ३ नारसिंही० ॐरुं ३ रुद्राय०ॐवैं ३ वैष्णवी० ॐप्रां ३ प्रजापतये० ॐग्रां ३ गायत्री० ॐसां ३ सावित्री० ॐसं ३ सरस्वती० ॐ सं ३ सर्वमंत्राणां० ॐ सं ३ सर्वयोगिनीनां० ॐ सं ३ सर्वविघ्नहर्त्रिणी० ॐ सं ३ सिद्धगन्धर्वौ०ॐगां ३ गणपतये० अघोरमंत्रेण वौषट् फट् २स्वाहा ॐनमः सूर्याय सिद्धचामुण्डे मूलमन्त्रेण वौषट् फट् २ स्वाहा । ॐ गंगांगिंगींगुंगूंगेंगैंगोंगौंगंगः वौषट् फट् २ स्वाहा । नवमः खण्डः ॥ ९ ॥ अनेन मन्त्रेण प्रसेचयेत् । छिद्यते वेतालो वा यक्षो वा राक्षसो वा ब्रह्मराक्षसो वा चण्डो वा प्रचण्डो वा महामातङ्गो वा इमां विद्यामात्मरक्षणार्थं येन न शत्रुर्नापमृत्युर्नाकालमृत्युर्बाधते सर्वशत्रूणां हृदयमर्मेभ्यः स्वाहा ॐनमोभगवते सिद्धे वरसिद्धे सिद्धचामुण्डेन बलरूपतेजोधारिणि रुद्रत्रिशूलेन बलरूपतेजोधारिणि इन्द्रवज्रेण बल० यमदण्डेन ब० वरुणपाशेन बलरूप० कुबेरगदया ब० गरुडपक्षवातेन ब० आदित्यरश्मिभिर्बल० अघोरमन्त्रेण ब० ॐनमः सूर्याय सिद्धचामुण्डेन बलरूपतेजोधारिणि मम रक्ष २ सर्वदोषभयोपद्रवेभ्यः स्वाहा अपस्मारग्रहा दुष्टाः सर्वे चापि ग्रहज्वराः । गर्भबालग्रहा येच नानारोगग्रहाश्च ये । अन्तरिक्षगता ये च स्वर्गे ये च ग्रहोत्तमाः । भूपातालग्रहा ये च ये ग्रहाः सर्वतः स्थिताः । कण्ठे यस्य महाकालो भूषणा यस्य पन्नगाः । तेजसा तस्य देवस्य शान्तिं कुर्वन्तु सर्वदा । भैरवाः साधकानां च ये दोषा बाधयन्ति हि । तेषां मन्त्रं प्रवक्ष्यामि येन बाधां न कुर्वते । एषा भगवती विद्या ग्रहाणां नाशिनी तथा । सर्वेषां पाठनात्सिद्धा महागणपतेः प्रिया । दशमः खण्डः ॥ १० ॥ इति श्रीमहागणपतिविद्या समाप्ता ॥

अथ देवीध्यानरत्नमाला स्तुतिः ॥

ॐनमो भवान्यै ॥ भक्तानुग्रहकारिणी भगवती देवाधि-देवेश्वरी दीनानाथकृपावती स्वजननी भक्तानुरक्ता सती । ॐ काराक्षरवासिनी सुरनुता सर्वेश्वरी सर्वदा भूयान्नो वरदा सदाह्यभयदा कामेश्वरी कामदा ॥ वराङ्कुशौ पाशमभीतिमुद्रां करैर्वहन्तीं कमलासनस्थाम् । बालार्ककोटिप्रतिमां त्रिनेत्रां भजेहमाद्यां भुवनेश्वरीं ताम् ॥ शङ्खत्रिशूलशरचापकरां त्रिनेत्रां तिग्मेतरांशुकलया विकसत्किरीटाम् । सिंहस्थितामसुरसिद्धनुतां च दुर्गां दूर्वानिभां दुरितदुःखहरां नमामि ॥ माता भवानी च पिता भवानी बन्धुर्भवानी च गुरुर्भवानी । विद्या भवानी द्रविणं भवानी यतो यतो यामि ततो भवानी ॥ श्रीशङ्खचक्रमुसलाम्बुजयुग्महस्तां नागेन्द्रहारवलयाङ्कितकण्ठमालाम् । सिन्दूरकुङ्कुमसहस्रमरीचिदीप्तां श्रीशारिकां त्रिनयनां हृदये स्मरामि ॥ बालार्ककोटिद्युतिमिन्दुचूडां वरासिचक्राभयबाहुमाद्याम् । सिंहाधिरूढां शिववामदेहलीनां भजे चेतसि शारिकेशीम् ॥ या कुन्देन्दुतुषारहारधवला या श्वेतपद्मासना या वीणावरदण्डमण्डितकरा या शुभ्रवस्त्रान्विता ॥ या ब्रह्माच्युतशङ्करप्रभृतिभिर्देवैः सदा वन्दिता सा मां पातु सरस्वती भगवती निःशेषजाड्यापहा ॥ या श्रीर्वेदमुखी तपःफलमुखी नित्यं च निद्रामुखी नानारूपधरी सदा जयकरी विद्याधरी शंकरी । गौरी पीनपयोधरी रिपुहरी मालास्थिमालाधरी सा मां पातु सरस्वती भगवती निःशेषजाड्यापहा ॥ या देवी शिवकेशवादिजननी यावै

जगद्रूपिणी या ब्रह्मादिपिपीलिकान्तजनतानन्दैकसंदायिनी। या पञ्चप्रणमन्निलिम्पनयनी या चित्कलामालिनी सा पायात्परदेवता भगवती श्रीराजराजेश्वरी ॥ या माया मधुकैटभप्रमथिनी या माहिषोन्मूलिनी या धूम्रेक्षणचण्डमुण्डमथिनी या रक्तबीजाशनी। शक्तिः शुम्भनिशुम्भदैत्यदलिनी या सिद्धलक्ष्मीः परा सा देवी नवकोटिमूर्त्तिसहिता मां पातु माहेश्वरी ॥ १० ॥ या खड्गं डमरुं त्रिशूलपरशू खट्वाङ्गपाशौ गदां चक्रं मुद्गरचापबाणवरदाभीतीः कपालाङ्कुशौ। धत्ते तोमरपुस्तके च मुसुलं दोर्भिर्दशाष्टाष्टभिर्देवीभिः परिवारिता शशिधरा सा शारिका पातु नः ॥ बीजैः सप्तभिरुज्ज्वलाकृतिरसौ या सप्तसप्तिद्युतिः सप्तर्षिप्रणताङ्घ्रिपङ्कजयुगा या सप्तलोकार्तिहृत्। कश्मीरप्रवरेशमध्यनगरीप्रद्युम्नपीठे स्थिता देवीसप्तकसंयुता भगवती श्रीशारिका पातु नः ॥ ब्रह्माणं च पुरन्दरं शिवहरी देवान्समस्तान्मुनीन् या दृष्ट्वा दयया विलोकयति सा देव्यम्बिका पार्वती। चक्रस्था निजबोधभासितजगच्छान्तात्मिका सर्वगा सान्द्रानन्दप्रदा परा भगवती पायात्सदा शारिका ॥ भक्तानां सिद्धिदात्री नलिनयुगकरा श्वेतपद्मासनस्था लक्ष्मीरूपा त्रिनेत्रा हिमकरवदना सर्वदैत्येन्द्रहर्त्री। वागीशी सिद्धिकर्त्री सकलमुनिजनैः सेविता या भवानी नौम्यहं नौम्यहं त्वां हरिहरप्रणतां शारिकां नौमि नौमि ॥ किं किं दुःखं दनुजदलिनि क्षीयते न स्मृतायां का का कीर्तिः कुलकमलिनि ख्याप्यते न स्तुतायाम्। का का सिद्धिः सुरवरनुते प्राप्यते नार्चितायां कं कं योगं त्वयि न विनुते चित्तमाल-

म्बितायाम् ॥ आरक्ताभां त्रिनेत्रां मणिमुकुटवतीं रत्नताटङ्क-रम्यां हस्ताम्भोजैः सपाशाङ्कुशमदनधनुःसायकैर्विस्फुरन्तीम्। आपीनोत्तुङ्गवक्षोरुहतटविलुठत्तारहारोज्ज्वलाङ्गीं ध्यायाम्यम्भो-रुहस्थामरुणविवसनामीश्वरीमीश्वराणाम् ॥ ज्वालापर्वतसंस्थितां त्रिनयनां पीठत्रयाधिष्ठितां ज्वालाडम्बरभूषितां सुवदनां नित्यामदृश्यां जनैः। षट्चक्राम्बुजमध्यगां वरगदाम्भोजाभया-न्बिभ्रतीं चिद्रूपां सकलार्थदीपनकरीं ज्वालामुखीं नौम्यहम् ॥ संसारार्णवतारिणीं रविशशिकोटिप्रभां सुप्रभां पापातङ्कनिवा-रिणीं हरिहरब्रह्मादिभिः संस्तुताम्। दारिद्र्यस्य विनाशिनीं सुकृतिनां जाड्यं हरन्तीं भृशमज्ञानान्धमतेः कवित्वजननीं ज्वालामुखीं नौम्यहम् ॥ सैन्यानां महिषासुरस्य मृतिदां सिंहा-धिरूढामुमां नानाकारविशेषसौख्यजननीं देहान्तरैः संस्थिताम्। बालामध्यमवृद्धरूपरमणीं श्रीसुन्दरीं वैष्णवीं स्त्रीरूपेण जगद्वि-मोहनकरीं ज्वालामुखीं नौम्यहम् ॥ ज्वालामुखि महाज्वाले ज्वालापिङ्गललोचने। ज्वालातेजे महातेजे ज्वालामुखि नमोस्तु ते ॥२०॥ नमो भगवति ज्वाले कालि त्रिपुरसुन्दरि। सर्ववी-जपालयत्रि ज्वालामुखि नमोस्तु ते ॥ आकाशे चण्डिका देवी पाताले भुवनेश्वरी। मर्त्यलोके जयादेवी पायात्रिपुरसुन्दरी ॥ किं वोर्ध्वतः किं परितोन्वऽधस्ताज्ज्ञातेति निर्णेतुमशक्यरूपा। जाज्वल्यमानाऽविरतं दधातु ज्वालामुखी मुख्यतमां विभूतिम् ॥ अघोरव्याधिनाशी च घोररोगविनाशिनी। अष्टादशभुजा पायाच्छारिका श्यामसुन्दरी ॥ श्रीशारिके शरण्ये त्वं मयि दासे कृपां कुरु। ऋणं रोगं भयं शोकं रिपून्नाशय सत्वरम् ॥ प्रद्यु-म्नशिखरासीनां मातृचक्रोपशोभिताम्। पीठेश्वरीं शिलारूपां

शारिकां प्रणमाम्यहम् ॥ अमा चैवतु कामा च चार्वङ्गी टङ्क-धारिणी । तारा च पार्वती पायाद्यक्षिणी शारिकाष्टमी ॥ शान्ति नयस्याशु जनस्य पापं रिक्तत्वमर्थेन निराकरोषि । कायं निपिश्चस्यपि भाग्यपूरैः प्रगीयसेऽतः खलु शारिकात्वम् ॥ या देवी सर्वभूतेषु दयारूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः ॥ या देवी सर्वभूतेषु मोक्षदात्री सरस्वती । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमोनमः ॥ ३० ॥ तां भवानीं भवाऽनीतक्लेशनाशविशारदाम् । शारदां शरदम्भोजसितपद्मासनां नुमः ॥ श्री श्रीशैले स्थिता या प्रहसितवदना पार्वती शूलहस्ता वह्निसूर्येन्दुनेत्रा त्रिभुवनजननी षड्भुजा सर्वशक्तिः । शाण्डिल्येनोपनीता जयति भगवती भक्तिगम्यानुयाता सा नः सिंहासनस्था ह्यभिमतफलदा शारदा शं करोतु ॥ मूलाधाराद्धुतवहकलामिश्रितं भूर्भुवःस्वर्ब्रह्मस्थानात्परसगहनात्तत्सवितुर्वरेण्यम् । भर्गोदेवः शशिकलमयी धीमहीत्येकरूपं धियो योनः परममृतं चोदयान्नः परं तत् ॥ प्रातःकाले कुमारी कुमुदकलिकया जप्यमालां जपन्ती मध्याह्ने प्रौढरूपा विकसितवदना चारुनेत्रा विशाला । सन्ध्यायां वृद्धरूपा गलितकुचयुगे मुण्डमालां वहन्ती सा देवी दिव्यदेहा हरिहरनमिता पातु नो ह्यादिमुद्रा ॥ पूर्वाह्णे भाति रक्ता हुतवहवदना हंसयानैकसंस्था मध्याह्ने चापि शुक्ला वृषवरवहना नागयज्ञोपवीता । कृष्णा चैवापराह्णे गरुडरथधरा शङ्खचक्रादिहस्ता सा सन्ध्या पातु नित्यं वरशुकवहना ब्रह्मरूपा त्रिकाला ॥ मुक्ताविद्रुमहेमनीलधवलच्छायैर्मुखैस्त्रीक्षणैर्युक्तामिन्दुनिबद्धरत्नमुकुटां तत्त्वात्मवर्णात्मिकाम् । गायत्रीं वरदाभयांकुशकरां शूलं कपालं गुणं शङ्खं

चक्रमथारविन्दयुगलं हस्तैर्वहन्तीं भजे ॥ चतुर्भुजामर्कसहस्र-कोटिभां त्रिलोचनां हारकिरीटशोभिताम् । चतुर्मुखाङ्कोपगतां महोज्वलां वेदेश्वरीं पञ्चमुखीं नमाम्यहम् ॥ ३८ ॥ पद्मास-नस्थां करपङ्कजाभ्यां रक्तोत्पले सन्दधतीं त्रिनेत्राम् । सम्बि-भ्रतीमाभरणानि रक्तां पद्मावतीं पद्ममुखीं नमामि ॥ ३८ ॥ पद्मेशपद्मोद्भवपद्मबन्धुमुखाः सुराः पादरजोपि यस्याः । चिन्वन्त आप्ता न गताश्च पारं पद्मावती सा मम सद्मगास्तात् ॥ ३९ ॥ मातर्नमामि कमले कमलायताक्षि श्रीविष्णुहृत्कमलवासिनि विश्वमातः । क्षीरोदजे कमलकोमलगर्भगौरि लक्ष्मि प्रसीद सततं नमतां शरण्ये ॥४०॥ या श्रीः स्वयं सुकृतिनां भवनेष्वलक्ष्मीः पापात्मनां कृतधियां हृदयेषु बुद्धिः । श्रद्धा सतां कुलजनप्रभ-वस्य लज्जा तां त्वां नताः स्म परिपालय देवि विश्वम् ॥ ४१ ॥ अक्षस्रक्परशूगदेषुकुलिशान्पद्मं धनुष्कुण्डिकां दण्डं शक्तिमसिं च चर्म जलजं घण्टां सुराभाजनम् । शूलं पाशसुदर्शनौ च दधतीं हस्तैः प्रवालप्रभैः सेवे सैरिभमर्दिनीमिह महालक्ष्मीं सरोजस्थिताम् ॥ ४२ ॥ नागाधीश्वरविष्टरां फणिफणोत्तंसोरु-रत्नावलीभास्वद्देहलतां विभाकरनिभां नेत्रत्रयोद्भासिताम् । मालाकुम्भकपालनीरजकरां चन्द्रार्धमौलिं परां सर्वेशेश्वरभैरवा-ङ्कनिलयां पद्मावतीं चिन्तयेत् ॥ ४३ ॥ रे मूढाः किमयं वृथैव तपसा कायः परिक्लिश्यते यज्ञैर्वा बहुदक्षिणैः किमितरे रिक्ती-क्रियन्ते गृहाः । भक्तिश्चेदविनाशिनी भगवती पादद्वयी सेव्य-तामुन्निद्राम्बुरुहातपत्रसुभगा लक्ष्मीः पुरो धावति ॥ तडिद्वल्लीं नित्याममृतसरितं पाररहितां मलोत्तीर्णां ज्योत्स्नां प्रकृतिम-गुणग्रन्थिगहनाम् । गिरां दूरां विद्यामविनतकुचां विश्वजन-

नीमपर्यन्तां लक्ष्मीमभिदधति सन्तो भगवतीम् ॥ आसीना सर-
सीरुहे स्मितमुखी हस्ताम्बुजैर्बिभ्रती दानं पद्मयुगाभयौ च वपुषा
सौदामिनीसन्निभा । मुक्ताहारविराजमानविपुलस्तुङ्गस्तनोद्भा-
सिनी पायान्नः कमला कटाक्षविभवैरानन्दयन्ती हरिम् ॥ देवीं
शुद्धस्फटिकधवलां पञ्चवक्त्रां त्रिनेत्रां दोर्भिर्युक्तां दशभिरभितः
शोभितां रत्नहारैः । काद्यं मुण्डं सृणिमसृणं शूलमच्छाच्छधारं
सारात्सारं वरमनवरं दक्षहस्तैर्वहन्तीम् ॥ उत्खट्वाङ्गं कठिन-
विकटं टङ्कमूर्जस्वदंकं पाशं ज्ञानामृतरसमयं पुस्तकं चाभयं च ।
कामं वामैः शुभकरतलैर्बिभ्रतीं विश्ववन्द्यां पद्मां प्रेतोपरि-
कृतपदां सिद्धलक्ष्मीं नमामि ॥ इच्छाशक्तिप्रथमलहरीमम्ब-
रान्तःप्रवाहगर्भीभूतां त्रिविधमुदितां पञ्चधा प्रस्फुरन्तीम् ।
सम्यग्देवीं स्फटिकधवलां शुद्धकुन्देन्दुवर्णां रुद्रारूढां दश-
भुजयुतां क्षामगात्रीं नमामि ॥ उद्यद्भास्वत्समाभाविहितरवि-
जयां मुण्डखण्डावनद्धां ज्योतिर्मौलिं त्रिनेत्रां विविधमणिलस-
त्कुण्डलामण्डिताङ्गीम् । हारग्रैवेयकाञ्चीगुणमणिनिलयामेकचि-
त्राम्बराढ्याममम्बां पाशाङ्कुशाढ्याभयवरदकरां सिद्धिदात्रीं न-
मामि ॥ ५० ॥ अक्षसूत्राम्बुजकरामादर्शकलशान्विताम् । मी-
नपद्मासनासीनां वितस्तां शरणं श्रये ॥ संसारसागरसमुद्धरणै-
कसारां धर्मध्वजां शुभफलां व्रतसिद्धिहेतुम् । वैडूर्यशुभ्रमणि-
काञ्चनगर्भगौरीं त्वां नौमि पापशमनीं वरदां वितस्ताम् ॥
तीर्थैश्च कोटिगुणितैश्च सहस्रसङ्ख्यैर्गङ्गाप्रयागगयनैमिषपुष्क-
राद्यैः । नित्यं प्रयाति परमामृततोयरूपा या तां नमाम्यघहरीं
वरदां वितस्ताम् ॥ ये त्वां प्रभातसमये सततं स्मरन्ति भावप्र-
हृष्टमनसो भवमोक्षलक्ष्मीम् । तेषां सदा भवति निर्मलदेहका-

न्तिस्त्वां नौमि पापशमनीं वरदां वितस्ताम् ॥ सन्तः शंसन्त्यमुत्र त्रिजगति जगतीमण्डलं सारभूतं तत्रापि क्ष्माधरं तं त्रिभुवनजननी जन्मने यं प्रपेदे । तत्राप्याहुः शुभानां विघटितविपदां वेश्म कश्मीरदेशं त्वं तत्रानुग्रहार्थं प्रवहसि भविनामों नमस्ते वितस्ते ॥ गङ्गे त्रैलोक्यसारे सकलसुरवधूधौतविस्तीर्णतोये पुण्ये ब्रह्मस्वरूपे हरिचरणरजोहारिणि स्वर्गमार्गे । प्रायश्चित्तं परं नस्तव जलकणिका ब्रह्महत्याद्यघानां कस्त्वां स्तोतुं समर्थस्त्रिजगदघहरे देवि गङ्गे प्रसीद ॥ गङ्गैव मोक्षदा क्षेत्रं गङ्गा किल्विषनाशिनी । त्रैलोक्यवरदे गङ्गे हरिगङ्गे नमोऽस्तु ते ॥ दृष्टा जन्मशताधर्मं स्पृष्टा जन्मशतत्रयम् । स्नाता जन्मशतोत्थाघं हन्ति गङ्गा कलौ युगे ॥ हरतीयं महापापं गङ्गेश्वरसमुद्भवा । मातृपितृहिते गङ्गे हरिगङ्गे नमोस्तु ते ॥ अन्नपूर्णे सदापूर्णे शङ्करप्राणवल्लभे । ज्ञानवैराग्यसिद्ध्यर्थं भिक्षां देहि नमोस्तु ते ॥६०॥ नमः कल्याणदे देवि नमः शङ्करवल्लभे । नमो भक्तिप्रदे देवि अन्नपूर्णे नमोऽस्तु ते ॥ नित्यानन्दकरी वराभयकरी सौन्दर्यरत्नाकरी निर्धूताखिलघोरपावनकरी प्रत्यक्षमाहेश्वरी । प्रालेयाचलवंशपावनकरी काशीपुराधीश्वरी भिक्षां देहि कृपावलम्बनकरी मातान्नपूर्णेश्वरी ॥ योगानन्दकरी रिपुक्षयकरी धर्मैकनिष्ठाकरी चन्द्रार्कानलभासमानलहरी त्रैलोक्यरक्षाकरी । सर्वैश्वर्यकरी तपःफलकरी काशीपुराधीश्वरी भिक्षां देहि कृपावलम्बनकरी मातान्नपूर्णेश्वरी ॥ उर्वी सर्वजनेश्वरी हिमवतः पुत्री कृपासागरी नारी नीलसमानकुन्तलधरी नित्यान्नदानेश्वरी । सर्वत्राणकरी सदा सुखकरी काशीपुराधीश्वरी भिक्षां देहि कृपावलम्बनकरी मातान्नपूर्णेश्वरी ॥ दुर्गे स्मृता हरसि भीतिमशेषजन्तोः स्वस्थैः

स्मृता मतिमतीव शुभां ददासि । दारिद्र्यदुःखभयहारिणि का त्वदन्या सर्वोपकारकरणाय दयार्द्रचित्ता ॥ या द्वादशार्कपरिमण्डितमूर्तिरेका सिंहासनस्थितिमतीसुरगैर्वृतां च । देवीमनक्षगतिमीश्वरतां प्रपन्नां तां नौमि भर्गवपुषीं परमार्थराज्ञीम् ॥ उद्यद्दिवाकरसहस्ररुचिं त्रिनेत्रां सिंहासनोपरि गतासुरगोपवीताम् । खड्गाम्बुजाढ्यकलशामृतपात्रहस्तां राज्ञीं भजामि विकसद्वदनारविन्दाम् ॥ यत्पादपङ्कजतलेऽमरमूर्धमौलिन्यस्तेन्द्रनीलमणिसन्ततयः पतन्ति । किञ्जल्कपानरतमुग्धमधुव्रतत्वं राज्ञी सदा भगवती जननीव नोऽव्यात् ॥ शीतांशुबालार्ककृशानुनेत्रां चतुर्भुजामेनत्वदासनस्थाम् । शङ्खाब्जशूलासिधरां महेशीं राज्ञीं भजेहं तुहिनाद्रिरूपाम् ॥ स्मृतैवान्तर्गतं पुंसां हरन्ती सकलं मलम् । जयत्येषा महाराज्ञी भक्तानां कामदायिनी ॥ ८० ॥ त्रिजगन्मोहिनि ईड्ये मिहिरीभूतसद्गुणे । नमोस्तु ते महाराज्ञि पाहि मां शरणागतम् ॥ शेषाशेषमुखागण्यगुणे गुणगणप्रिये । नमोस्तु ते महाराज्ञि० ॥ सुरासुरनरसिद्धवन्दनीयपदाम्बुजे । नमोस्तु ते० ॥ चराचरजगत्सृष्टिस्थितिसंहारकारिणि । नमोस्तु ते० ॥ भक्तकल्पलतेऽनल्पवाङ्माधुर्यजितामृते । नमोस्तु ते० ॥ ब्रह्मविष्णुमहेशानवन्दिते गिरिनन्दिनि । नमोस्तु ते० ॥ भक्तानां भीमसंसारपारावारप्रतारिणि । नमोस्तु ते० ॥ निर्गुणे निष्क्रिये नित्ये सच्चिदानन्दरूपिणि । नमोस्तु ते० ॥ राज्ञीस्तोत्रमिदं पुण्यं त्रिसन्ध्यं प्रयतः पठेत् । असंशयमशेषेण वशयेदखिलं जगत् ॥ दुर्गां त्वां च सरस्वतीं भगवतीं ज्वालामुखीं शारदां राज्ञीं शारिकया युतामघहरीं त्वां भद्रकालीं शिवाम् । वागीशीं त्रिपुरां भजामि

समयां पीठेश्वरीं सिद्धिदां गायत्रीं कमलासनस्य वनितां श्रीकुब्जिकां कालिकाम् ॥ ८० ॥ उद्यच्चन्द्रकलावतंसितशिखां क्रींकारवर्णोज्ज्वलां श्यामां श्याममुखीं रवीन्दुनयनां क्रींवर्णरक्ताम्बराम् । भैंबीजाङ्कितमानसां शवगतां नीलाम्बरोद्भासितां स्वाहालङ्कृतसर्वगात्रलतिकां भैंभद्रकालीं भजे ॥ श्यामां श्याममुखीं विलोलवपुषं सत्कोटराक्षीं शिवां विंशत्युत्तररूपिणीं मधुमदोन्मत्तां च रक्ताम्बराम् । ब्रह्ममुण्डशिवादिविष्णुरशनाहस्तामनङ्गोज्ज्वलां प्रेतस्थां हृदयाम्बुजे भगवतीं भैंभद्रकालीं भजे ॥ गौराङ्गीं धृतपङ्कजां त्रिनयनां श्वेताम्बरां सिंहगां चन्द्रोद्भासितशेखरां स्मितमुखीं धुर्यां वहन्तीं धुरम् । विष्णिवन्द्रप्रणताकृतिं च त्रिदशैः सम्पूजितांघ्रिद्वयीं गौरीं मानसपङ्कजे भगवतीं भक्तेष्टदां तां भजे ॥ ऐन्द्व्या कलयाऽवतंसितशिरोविस्तारिनादात्मकं तद्रूपं जननि स्मरामि परमं सन्मात्रमेकं तव । यत्रोदेति पराभिधा भगवती भासां च तासां पदं पश्यन्तीमनु मध्यमां विहरति स्वैरं च सा वैखरी ॥ कस्मादम्ब विलम्बसे कुरु कृपां केनापि रूपेण मे जिह्वाग्रे वस सन्निधेहि हृदये वाग्देवि तुभ्यं नमः । तन्निर्यान्तु ममास्यकुञ्जकुहराद्धारादिभूषातिरस्कारिण्यो रसपूरबन्धुरतया चेतो हरन्त्यो गिरः ॥ बालार्कायुतभास्वरां त्रिनयनां मन्दस्मितोद्यन्मुखीं राजच्चन्द्रकलाधरां सुकबरीपुष्पालिवृन्दाकुलाम् । कस्तूरीतिलकां घनस्तनभरां पाशाङ्कुशावैक्षवं कोदण्डं कुसुमेषुमेव दधतीं हस्ताम्बुजैस्तां भजे ॥ सौवर्णाम्बुजमध्यगां त्रिनयनां सौदामिनीसन्निभां शंखं चक्रवराभयानि दधतीमिन्दोः कलां बिभ्रतीम् । ग्रैवेयाङ्गदहारकुण्डलधरामाखण्डलाद्यैः स्तुतां ध्यायेद्विन्ध्यनिवासिनीं शशि-

मुखीं पार्श्वस्थपञ्चाननाम् ॥ श्यामाङ्गीं शशिशेखरां निजकरैर्दानं च रक्तोत्पलं रत्नाढ्यं चषकं परं भयहरं सम्बिभ्रतीं शाश्वतीम् । मुक्ताहारलसत्पयोधरघटीं नेत्रत्रयोल्लासिनीं वन्देहं हरिपूजितां हरवधूं रक्तारविन्दस्थिताम् ॥ चक्रेकेन विराजितां त्रिनयनां युग्मादिषट्त्रिंशता बाहूद्भासिमहायुधोद्यतकराम्भोजैश्च सिंहासनाम् । विश्वद्रुङ्महिषासुरस्य हृदयं शूलेन निर्भेदिनीं दुर्गाख्यां प्रणमामि लोकजननीं त्वां रक्तगौरद्युतिम् ॥ मातर्मे मधुकैटभोग्रमहिषप्राणापहारोद्यते हेलानिर्मितधूम्रलोचनवधे हे चण्डमुण्डार्दिनि । निःशेषीकृतरक्तबीजदलिनि नित्यं निसुम्भापहे सुम्भध्वंसिनि संहराशु दुरितं दुर्गे नमस्तेऽम्बिके ॥ ९० ॥ आदिक्षान्तमहर्निशं तु नदती या शब्दराशिस्तथा पश्यंतीत्युत मध्यमा खलु परा तस्याः परा वैखरी । सर्वप्राणिमयाऽखिलार्थजननी त्वेका चतुर्धा स्थिता मातः सा त्वमचिन्त्यरूपमहिमा वागीश्वरीत्युच्यसे ॥ चापं पञ्चशरान्सृणिं विषधरं दोर्भिश्चतुर्भिः सदा विभ्रत्यद्भुतरूपरक्तविभवैरेकानना सर्वदा । देयान्नोऽद्य सदाशिवस्थविलसद्रक्ताब्जसंस्था सदा देवी श्रीत्रिपुरा पुरारिनिरता सम्यग्वरं भूतये ॥ बालामिन्दुकलावतंसितशिखां सूर्येन्दुवह्नीक्षणां मालापुस्तकचापपाशयुगलं दोर्भिर्वहन्तीं सदा । उद्यत्सूर्यसहस्रदीप्तिसदृशीं सेराननाम्भोरुहां ध्यायेहं त्रिपुरां परां भगवतीं त्रैलोक्यरक्षापराम् ॥ मातः श्रीत्रिपुरे परात्परतरे देवि त्रिलोकीमहासौन्दर्यार्णवमन्थनोद्भवसुधाप्राचुर्यवर्णोज्ज्वलम् । उद्यद्भानुसहस्रनूतनजपापुष्पप्रभं ते वपुः स्वान्ते मे स्फुरतु त्रिलोकनिलयं ज्योतिर्मयं वाङ्मयम् ॥ रक्ताब्धौ रत्नपोते रविदलकमलाभ्यन्तरे

सन्निषण्णां रक्ताङ्गीं रत्नमौलिं स्फुरितशशिकलां सेरवक्रां त्रिनेत्राम्। बीजापूरेषुपाशांकुशमदनधनुः सत्कपालानि हस्तैर्बिभ्राणामानताङ्गीं स्तनभरभरणादम्बिकामाश्रयामः ॥ चापं पाशाङ्कुशसरसिजान्यङ्कुशं पुष्पबाणान्बिभ्राणां तां करसरसिजैरत्नमौलिं त्रिनेत्राम् । हेमाब्जाभां कुचभरनतां रत्नमञ्जीरकाञ्चीग्रैवेयाद्यैर्विलसिततनुं भावयेच्छक्तिमाद्याम् ॥ चन्द्रार्कानलकोटिनीरदरुचिं पाशाङ्कुशौचाशुगान्मुण्डं खड्गमभीतिमीश्वरवरं हस्ताम्बुजैरष्टभिः । कामेशानशिवोपरिस्थितपदां त्र्यक्षां वहन्तीं परां श्रीचिन्तामणिमन्त्रराजवपुषं ध्यायेन्महाषोडशीम् ॥ त्र्यर्णा त्र्यश्रनिविष्टमूर्तिरधिका मुद्रात्रयोद्भासिता या धत्तेऽङ्कुशपाशबाणनिचयं चापं चतुर्भिर्भुजैः । देवीभिस्तिसृभिस्तथाष्टभिरथो दिग्दिग्मनुख्यातिभिर्वस्वष्टप्रमिताभिरष्टभिरथो जीयाज्जगन्मातृका ॥ प्रसीद परदेवते मम हृदि प्रभूतं तमो विदारय दरिद्रतां दलय देहि सर्वज्ञताम् । विधेहि करुणानिधे चरणपद्मयुग्मं स्वकं विदारितजरामृतिं त्रिपुरसुन्दरि श्रीशिवे ॥ या वह्नीन्दुदिवाकराक्षिमधुरा या रक्तपद्मासना रत्नाकल्पविराजिताङ्घ्रिलतिका बालेन्दुचूडोज्ज्वला । अक्षस्रक्सृणिपाशपुस्तककरा या बालभानुप्रभा तां वन्दे सुरसिद्धवन्दितपदामिष्टार्थसिद्ध्यै सदा ॥१००॥ गणेशवटुकस्तुता रतिसहायकामान्विता स्मरारिवरविष्टरा कुसुमबाणबाणैर्युता । अनङ्गकुसुमादिभिः परिवृता च सिद्धैस्त्रिभिः कदम्बवनमध्यगा त्रिपुरसुन्दरी पातु नः ॥ अरुणकिरणजालैरञ्जिताशावकाशा विधृतजपवटीका पुस्तकाभीतिहस्ता । इतरकरवराढ्या फुल्लकह्लारसंस्था निवसतु हृदि बालादित्यकल्याणरूपा ॥ शब्दात्मिकासि विमलार्ग्यजुषां निदानमुद्गीथरम्यपदपाठ-

चतां च साम्नाम् । देवि त्रयी भगवती भवभावनाय वार्तासि सर्वजगतां परमार्तिहन्त्री ॥ ते संमता जनपदेषु धनानि तेषां तेषां यशांसि नच सीदति बन्धुवर्गः । धन्यास्त एव निभृतात्मजभृत्यदारा येषां सदाभ्युदयदा भवती प्रसन्ना ॥ धर्म्याणि देवि सकलानि सदैव कर्माण्यत्यादृतः प्रतिदिनं सुकृती करोति । स्वर्गं प्रयाति च ततो भवतीप्रसादाल्लोकद्वयेपि फलदा ननु देवि तेन ॥ देवि प्रसादपरमा भवती भवाय सद्यो विनाशयति कोपवती कुलानि । विज्ञातमेतदधुनैव यदस्तमेतन्नीतं बलं सुविपुलं महिषासुरस्य ॥ ईषत्सहासममलं परिपूर्णचन्द्रबिम्बानुकारि कनकोत्तमकान्तिकान्तम् । अत्यद्भुतं प्रहृतमात्तरुषा तथापि वक्त्रं विलोक्य सहसा महिषासुरेण ॥ दृष्ट्वापि देवि कुपितं भ्रुकुटीकरालमुद्यच्छशाङ्कसदृशच्छवि यन्न सद्यः । प्राणान्मुमोच महिषस्तदतीव चित्रं कैर्जीव्यते हि कुपितान्तकदर्शनेन ॥ तनीयांसं पांसुं तव चरणपङ्केरुहभवं विरिञ्चिः सञ्चिन्वन्विरचयति लोकानविकलान् । वहत्येनं शौरिः कथमपि सहस्रेण शिरसा हरः संक्षुभ्यैनं भजति भसितोद्धूलनविधिम् ॥१०९॥ अविद्यानामन्तस्तिमिरमिहिरोद्दीपनकरी जडानां चैतन्यस्तवकमकरन्दस्रुतिसिरा । दरिद्राणां चिन्तामणिगुणनिका जन्मजलधौ निमग्नानां दंष्ट्रा मुररिपुवराहस्य भवती ॥ त्वदन्यः पाणिभ्यामभयवरदो दैवतगणस्त्वमेका नैवासि प्रकटितवराभीत्यभिनया । भयात्त्रातुं दातुं वरमपि च वाञ्छासमधिकं शरण्ये लोकानां तव हि चरणावेव निपुणौ ॥ सुधासिन्धोर्मध्ये सुरविटपिवाटीपरिवृते मणिद्वीपे नीपोपवनवति चिन्तामणिगृहे । शिवाकारे मञ्चे परमशिवपर्यङ्कनिलयां भजन्ति त्वां धन्याः कतिचन चिदा-

नन्दलहरीम् ॥ भवानि त्वं दासे मयि वितर दृष्टिं सकरुणा-
मिति स्तोतुं वाञ्छन्कथयति भवानि त्वमिति यः । तदैव त्वं
तस्मै दिशसि निजसायुज्यपदवीं मुकुन्दब्रह्मेन्द्रस्फुटमुकुटनीरा-
जितपदाम् ॥ सुधामप्याऽस्वाद्य प्रतिभयजरामृत्युहरिणीं वि-
पद्यन्ते विश्वे विधिशतमखाद्या दिविषदः । करालं यत्क्ष्वेडं
कवलितवतः कालकलना न शम्भोस्तन्मूलं तव जननि ताटङ्क-
महिमा ॥ तडित्कोटिज्योतिर्द्युतिदलितषड्ग्रन्थिगहनं प्रविष्टं
स्वाधारं पुनरपि सुधावृष्टिवपुषा । किमप्यष्टात्रिंशत्किरणसक-
लीभूतमनिशं भजे धाम श्यामं कुचभरनतं वर्वरकचम् ॥ चतुः-
पत्रान्तःषड्दलभगपुटान्तस्त्रिवलयस्फुरद्विद्युद्वह्निद्युमणिनियुता-
भद्युतियुते । षडश्रं भित्त्वादौ दशदलमऽथ द्वादशदलं कलाश्रं
च द्व्यश्रं गतवति नमस्ते गिरिसुते ॥ प्रकाशानन्दाभ्यामविदि-
तचरीं मध्यपदवीं प्रविश्यैतद्द्वन्द्वं रविशशिसमाख्यं कवलयन् ।
प्रविश्योर्ध्वं नादं लयदहनभस्मीकृतकुलः प्रसादात्ते जन्तुः
शिवमकुलमम्ब प्रविशति ॥ महीं मूलाधारे कमपि मणिपूरे हुत-
वहस्थितिं स्वाधिष्ठाने हृदि मरुतमाकाशमुपरि । मनोपि भ्रूमध्ये
सकलमपि भित्त्वा कुलपथं सहस्रारे पद्मे सह रहसि पत्या
विहरसि ॥ यत्षट्पत्रं कमलमुदितं तस्य या कर्णिकाख्या योनि-
स्तस्याः प्रथितमुदरे यत्तदोंकारपीठम् । तस्मिन्नन्तः कुचभ-
रनतां कुण्डलीतः प्रवृत्तां श्यामाकारां सकलजननीं सन्ततं
भावयामि ॥ मूलालवालकुहरादुदिता भवानि निर्भिद्य षट्सरसि-
जानि तडिल्लतेव । भूयोपि तत्र विशसि ध्रुवमण्डलेन्दुनिष्यन्द-
मानपरमामृततोयरूपा ॥ १२० ॥ कालाग्निकोटिरुचिमम्ब
षडध्वशुद्धावाप्लावनेषु भवतीममृतौघवृष्टिम् । श्यामां घनस्तन-

तटां सकलीकृतौ च ध्यायन्त एव जगतां गुरवो भवन्ति ॥
श्रीमत्सुरासुराराध्यचरणाम्भोरुहद्वयीम् । चराचरजगद्धात्रीं
चण्डिकां प्रणमाम्यहम् ॥ अरिशङ्खकृपाणखेटबाणान्सुधनुःशूल-
कतर्जनीं दधाना । भवतां महिषोत्तमाङ्गसंस्था नवदूर्वासदृशी
श्रियेऽस्तु दुर्गा ॥ रक्ताम्बरां सिंहगतां स्मितास्यां पाशाङ्कुशौ
नैकवटीं दधानाम् । विद्यां त्रिशूलं कमलं वहन्तीं ध्यायामि त्वां
देवदेवीमपर्णाम् ॥ सृष्टौ संस्थापनाय त्वऽपहरणविधौ मोहनेऽनु-
ग्रहेपि सर्वेषामर्गलानां निजमहिमवशादक्रमेणैव याऽलम् ।
नित्यं क्रीडाप्रसक्ता रचयति सकलं स्वात्मशक्त्या प्रपञ्चं सा
नस्त्राणाय भूयादऽभिमतफलदा भद्रकाली च काली ॥ काला-
म्बुवाहद्युतिमिन्दुवक्त्रां तारावलीशोभिपयोधराढ्याम् । कपाल-
पाशांकुशशूलहस्तां नीलाम्बरां यामवतीं नमामि ॥ खड्गं चक्र-
गदेषुचापपरिघाञ्छूलं भुसुण्डीं शिरः शङ्खं सन्दधतीं करैस्त्रि-
नयनां सर्वाङ्गभूषावृताम् । यामस्तौत्स्वपिते हरौ कमलजो
हन्तुं मधुं कैटभं नीलाश्मद्युतिमाऽस्यपाददशकां सेवे महाकालि-
काम् ॥ अक्षस्त्रक्परशूगदेषुकुलिशान्पद्मं धनुष्कुण्डिकां दण्डं
शक्तिमसिं च चर्म जलदं घण्टां सुराभाजनम् । शूलं पाशसुदर्शनौ
च दधतीं हस्तैः प्रवालप्रभैः सेवे सौरिभमर्दिनीमिह महालक्ष्मीं
सरोजस्थिताम् ॥ उद्यद्भानुसहस्रकान्तिमरुणक्षौमां शिरोमालिकां
रक्तालिप्तपयोधरां जपवटीं विद्यामभीतिं वरम् । हस्ताब्जैर्दधतीं
त्रिनेत्रविलसद्वक्त्रारविन्दश्रियं देवीं बद्धहिमांशुरत्नमुकुटां वन्दे
समन्दस्मिताम् ॥ कालाभ्राभां कटाक्षैररिकुलभयदां मौलिबद्धे-
न्दुलेखां शङ्खं चक्रं कृपाणीं त्रिशिखमपि करैरुद्वहन्तीं त्रिनेत्राम् ।
सिंहस्कन्दाधिरूढां त्रिभुवनमखिलं तेजसा पूरयन्तीं ध्यायेद्दुर्गां

जयाख्यां त्रिदशपरिवृतां सेवितां सिद्धिकामैः ॥ १३० ॥
घंटाशूलहलानि शङ्खमुसले चक्रं धनुः सायकं हस्ताब्जैर्दधतीं
घनान्तविलसच्छीतांशुतुल्यप्रभाम् । गौरीदेहसमुद्भवां त्रिजगता-
माधारभूतां महापूर्वामत्र सरस्वतीमनु भजे सुम्भादिदैत्यार्दि-
नीम् ॥ सिंहस्था शशिशेखरा मरकतप्रख्या चतुर्भिर्भुजैः शङ्खं चक्र-
धनुःशरांश्च दधती नेत्रैस्त्रिभिः शोभिता । आमुक्ताङ्गदहारकङ्क-
णरणत्काञ्चीक्कणन्नूपुरा दुर्गा दुर्गतिहारिणी भवतु नो रत्नोल्लस-
त्कुण्डला ॥ ध्यायेयं रत्नपीठे शुककलपठितं शृण्वतीं श्यामलाङ्गीं
न्यस्तैकाङ्घ्रिं सरोजे शशिशकलधरां वल्लकीं वादयन्तीम् । कल्हा-
राबद्धमालानियमितविलसच्चूलिकां रक्तवस्त्रां मातङ्गीं शङ्खपात्रां
मधुमदविवशां चित्रकोद्भासिभालाम् ॥ नागाधीश्वरविष्टरां
फणिफणोत्तंसोरुरत्नावलीभास्वद्देहलतां विभाकरनिभां नेत्रत्रयो-
द्भासिताम् । मालाकुम्भकपालनीरजकरां चन्द्रार्धमौलिं परां
सर्वेशेश्वरभैरवाङ्कनिलयां पद्मावतीं चिन्तयेत् ॥ बन्धूककाञ्चन-
निभं रुचिराक्षमालां पाशाङ्कुशौ च वरदं निजबाहुदण्डैः ।
बिभ्राणमिन्दुशकलाभरणं त्रिनेत्रमर्धाम्बिकेशमनिशं वपुराश्र-
यामि ॥ उत्तप्तहेमरुचिरां रविचन्द्रवह्निनेत्रां धनुःशरयुताङ्कुश-
कामपाशान् । रम्यैर्भुजैश्च दधतीं शिवशक्तिरूपां कामेश्वरीं
हृदि भजामि धृतेन्दुलेखाम् ॥ उद्यद्दिनद्युतिमिन्दुकिरीटां तुङ्ग-
कुचां नयनत्रययुक्ताम् । स्मेरमुखीं वरदाङ्कुशपाशाऽभीतिकरां
प्रभजे भुवनेशीम् । विद्युद्दामसमप्रभां मृगपतिस्कन्दस्थितां
भीषणां कन्याभिः करवालखेटविलसद्धस्ताभिरासेविताम् ।
हस्तैश्चक्रगदासिखेटविशिखांश्चापं गुणं तर्जनीं बिभ्राणामनला-
त्मिकां शशिधरां दुर्गां त्रिनेत्रां स्मरे ॥ बालार्कमण्डलाभासंचतु-

र्वांहुं त्रिलोचनाम्। पाशाङ्कुशशरांश्चापं धारयन्तीं शिवां भजे ॥
पद्मासनस्थां करपङ्कजाभ्यां रक्तोत्पले सन्दधतीं त्रिनेत्राम् ।
सम्बिभ्रतीमाभरणानि रक्तां पद्मावतीं पद्ममुखीं नमामि॥१४०॥
ये भावयन्त्यमृतवाहिभिरंशुजालैराप्यायमानभुवनाममृतेश्वरीं त्वाम् । ते लङ्घयन्ति ननु मातरलङ्घनीयां ब्रह्मादिभिः सुरवरैरपि कालकक्ष्याम् ॥ शर्वाणि सर्वजनवन्दितपादपद्मे पद्मच्छदच्छविविडम्बितनेत्रलक्ष्मि । निष्पापमूर्तिजनमानसराजहंसि हंसि त्वमापदमनेकविधां जनस्य ॥ तव न का किल स्तुतिरम्बिके सकलशब्दमयी किल ते तनुः । निखिलमूर्तिषु मे भवदन्वयो मनसिजासु बहिष्प्रसरासु च ॥ इति विचिन्त्य शिवे शमिताऽशिवे जगति जातमयत्नवशादिदम् । स्तुतिजपार्चनचिन्तनवर्जिता न खलु काचन कालकलास्ति मे ॥ रोगानशेषानपहंसि तुष्टा पुष्णासि कामान्सकलानभीष्टान् । त्वामाश्रितानां न विपन्नराणां त्वामाश्रिता ह्याश्रयतां प्रयान्ति ॥ पूर्णेन्दोः शकलैरिवातिबहुलैः पीयूषपूरैरिव क्षीराब्धेर्लहरीभरैरिव सुधापङ्कस्य पिण्डैरिव । प्रालेयैरिव निर्मितं तव वपुर्ध्यायन्ति ये श्रद्धया चित्तान्तर्निहितार्तितापविपदस्ते सम्पदं बिभ्रति ॥ कृपापाङ्गालोकं वितर सहसा साधुचरिते न ते युक्तोपेक्षा मयि शरणदीक्षामुपगते । न चेदिष्टं दद्यादनुपदमहो कल्पलतिका विशेषः सामान्यैः कथमितरवल्लीपरिकरैः ॥ अयः स्पर्शे लग्नं सपदि लभते हेमपदवीं यथा रथ्यापाथः शुचि भवति गाङ्गौघमिलितम् । तथा तत्तत्पापैरतिमलिनमन्तर्यदि मम त्वयि प्रेम्णासक्तं कथमिव न जायेत विमलम् ॥ आलम्ब्याञ्जननि त्वदीयचरणाम्भोजद्वयस्यासकृद्दर्पेणालघुना मया सुरगणा व्रीडास्पदं

प्रापिताः । औदासीन्यमथो समाश्रयसि चेद्दैवाहते त्वं मयि केषां वा वदनं कथं वद शिवे पश्याम्यनालम्बनः ॥ तत्त्वातत्त्व-विशारदे भगवति श्रीशारदे शारदे मातर्भारति तत्तमोऽपनय मेऽमेयप्रमासिद्धिदे । संशक्यं विनियन्तुमल्पमपि यन्नो पुष्पद-न्तादिभिर्येनायं क्षपितान्तरायनिचयो निःश्रेयसं प्राप्नुयाम् ॥ १५० ॥ यदुन्मीलनयुक्त्यैव विश्वमुन्मीलति क्षणात् । ताम-भीष्टफलोदारकल्पवल्लीं शिवां भजे ॥ रक्षणीयं वर्धनीयं बहु-मूल्यमिदं प्रभो । संसारदुर्गतिहरं भवद्भक्तिमहाधनम् ॥ प्रथमं शैलपुत्रीति द्वितीयं ब्रह्मचारिणी । तृतीयं चण्डघण्डीति कूष्मा-ण्डेति चतुर्थकम् ॥ पञ्चमं स्कन्दमातेति षष्ठं कात्यायिनीति च । सप्तमं कालरात्रीति महागौरीति चाष्टमम् । नवमं सिद्धि-दात्रीति नव दुर्गाः प्रकीर्तिताः ॥ १५४ ॥ सुभगायै विद्महे काममालिन्यै धीमहि । तन्नो दुर्गा प्रचोदयात् ॥ ३ ॥ श्रीईश्वर उवाच ॥ महाविद्या जगन्माता ॥ इत्यादि भवानीसहस्रनाम प्रारम्भः ॥ इतिश्रीरत्नमालाख्या देवीस्तुतिः ॥ अथ शारिका-स्तुतिः ॥ बीजैः सप्तभिरुज्ज्वलाकृतिरसौ या सप्तसप्तिद्युतिः सप्तर्षिप्रणताङ्घ्रिपङ्कजयुगा या सप्तलोकार्तिहृत् । काश्मीरप्रवरे-शमध्यनगरे प्रद्युम्नपीठे स्थिता देवीसप्तकसंयुता भगवती श्रीशा-रिका पातु नः ॥ जय भगवति विन्ध्यवासिनि कैलासवासिनि श्मशानवासिनि हुङ्कारिणि कालायनि कात्यायनि हिमगिरितनये कुमारमातः गोविन्दभगिनि शितिकण्ठकण्ठाभरणे अष्टादशभुजे भुजङ्गवलयमण्डिते केयूरहाराभरणेऽजेय-खड्गत्रिशूलडमरुमुद्ग-रचषककलशशरचापवराऽभयपाशपुस्तककपालखट्वाङ्गगदामुसु-लतोमरचक्रहस्ते कृपापरे प्रभूतविविधायुधे चण्डिके चण्डघण्टे

किरातवेशे ब्रह्माणि रुद्राणि नारायणि ब्रह्मचारिणि दिव्यतपोविधायिनि वेदमातः गायत्रि सावित्रि सरस्वति सर्वाधारे सर्वेश्वरि विश्वेश्वरि विश्वकर्त्रि समाधिविश्रान्तिमये चिन्मये चिन्तामणिस्वरूपे कैवल्ये शिवे निराश्रये निरुपाधिमये निरामयपदे ब्रह्मविष्णुमहेश्वरनमिते मोहिनि तोषिणि भयंकरनाशिनि दितिसुतप्रमथिनि काले कालकिंकरमथिनि कालाग्निशिखे कालरात्रि अजे नित्ये सिंहस्थे योगरते योगेश्वरनमिते भक्तजनवत्सले सुरप्रियकारिणि दुर्गे दुर्जये हिरण्ये शरण्ये कुरु मां दयाम् ॥ प्रद्युम्नशिखरासीनां मातृचक्रोपशोभिताम् । पीठेश्वरीं शिलारूपां शारिकां प्रणमाम्यहम् ॥ अमा माऽवतु कामा च चार्वङ्गी टङ्कधारिणी । तारा च पार्वती चैव यक्षिणी शारिकाष्टमी ॥ इति श्रीशारिकास्तोत्रम् ॥

अथ ब्राह्मीविद्या ॥ ॐ ॐ ॐ त्रिगुणपुरुष क्षेत्रचर मोहं भिन्धि रजस्तमसी भिन्धि प्राकृतपाशजालं सावरणं परिहर सत्वं गृहाण पुरुषोत्तमोसि सोमसूर्यानलप्रवरपरमधामन् ब्रह्मविष्णुमहेश्वरस्वरूप सृष्टिस्थितिसंहारकारक भ्रूमध्यनिलय तेजोसि धामासि अमृतात्मन् ॐतत्सत् हंसः शुचिषद्वसुरन्तरिक्षसद्धोता वेदिषदतिथिर्दुरोणसत् । नृषद्वरसदृतसद्व्योमसदब्जा गोजा ऋतजा अद्रिजा ऋतं परंब्रह्मस्वरूप सर्वगत सर्वशक्ते सर्वेश्वर सर्वेन्द्रियग्रन्थिभेदं कुरु कुरु परमं पदं परामर्शय परमार्गं ब्रह्मद्वारं सर कुमार्गं जहि षट्कोशिकं शरीरं त्यज शुद्धोऽसि बुद्धोसि विमलोसि क्षमस्व स्वपदमास्वादयाऽस्वादय स्वाहा ॥ इति ब्राह्मीविद्या ॥

१० कर्मकाण्डपुस्तकं नं. १ (संवत्सरिकपितृक्रियोपयोगि) ।।।=)

११ कर्मकाण्डपुस्तकं नं. २ (नं० १ तथा साष्टकश्राद्ध-गायत्रीब्राह्मण-श्राद्धब्राह्मण-पूयमानब्राह्मण-रुचिस्तवपावमानीकूष्मण्डादिविषयैरलंकृतं विस्तीर्णतया स्फुटं कलशरेखोल्लसितं च .... १।)

१२ कर्मकाण्डपुस्तकं नं. ३ (विष्णुबलिविधानादियुतं) मुद्रणावस्थायां वर्तते ... ... १।)

१३ वेदकल्पद्रुमः (हवनक्रियोपयोगी तथा चातुर्मास्योद्यापनविधि-मूलगण्डान्तशान्ति-ग्रहशान्ति-अभिषेकमन्त्र-कलशग्रहयोरुत्पत्तिस्तयोः स्थापनविधिश्च-ग्रहबलिविधानं-ग्रहक्षमापन-शकुंप्रतिष्ठा-वेश्मप्रतिष्ठा-पञ्चगव्यविधि-तुलादानकन्यासंस्काराद्यात्मकः) ... ... १।)

१४ मेखलापुस्तकम् (ऋचक-विवाहपद्धति-उपनयनपद्धति "चतुर्विंशतिसंस्कारात्मक" अग्निकुण्डपूजा-कन्यासंस्कारनान्दीमुखश्राद्ध-इहकीलिपूजाद्यात्मकम्) ... १॥)

१५ वटुकपूजा(कलशस्थापन-वैश्वदेव-व्याहृत्यादियुता काश्मीरिकानां गृहस्थाश्रमस्थितानां धार्मिकाणां शिवरात्रिदिनेवागूरद्वादशी-त्रयोदशीपूजादियुता)अतीवोपयोगिनी ।=)

पार्थिवेश्वरपूजा (कलशस्थापन-वैश्वदेवव्याहृत्यादियुता शिवोपासकानामतीवोपयोगिनी) ... ... ।=)

पदेशपञ्चकम् (शङ्करस्वामिविरचितं-रत्नप्रभाटीकया लङ्कृतम् सम्पूर्णवासिष्ठाशयगर्भं उपनिषत्सारभूतं वोपयोगि-मुमुक्षूणाम्) ... ... ≡)

सिष्ठसारः (मूलमात्रम्) ... ... ≡)

कसारः (अज्ञानबोधिनी-सटीकाभिः प्रह्लाद-

Printed by Ramchandra Yesu Shedge, at the Ni
Sagar Press, 26–28, Kolbhat Lane, Bomba
Published by Keshavbhatta, Patha Shala Teache
Post Mahashahibhag, Srinagar, Kash